

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2026 r.

Pozycja 36

POSTANOWIENIE z dnia 31 marca 2026 r. Sygn. akt SK 15/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący
Justyn Piskorski
Jakub Stelina – sprawozdawca
Bogdan Świączkowski
Jarosław Wyrembak,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 31 marca 2026 r., skargi konstytucyjnej D.W. o zbadanie zgodności:

art. 17 ust. 1 w związku z art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111, ze zm.) „w zakresie, w jakim (...) nie przyznają matce albo ojcu dziecka legitymującego się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie przebywania matki lub ojca dziecka na urlopie wychowawczym”, z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 71 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W skardze konstytucyjnej z 8 marca 2022 r. D.W. (dalej: skarżąca) wystąpiła o stwierdzenie niezgodności art. 17 ust. 1 w związku z art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111; dalej: u.ś.r.) w zakresie wskazanym w komparycji niniejszego postanowienia.

1.1. Skarga konstytucyjna została wniesiona na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżąca, przebywając na urlopie wychowawczym w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, złożyła wniosek o przyznanie jej świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 u.ś.r. Decyzją z kwietnia 2020 r. Prezydent Miasta odmówił przyznania skarżącej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W uzasadnieniu tej decyzji podniósł, że skarżąca nie zrezygnowała z zatrudnienia, albowiem przez cały ten czas, przebywając na urlopie wychowawczym, pozostawała w stosunku pracy. Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzją z lipca 2020 r. utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję organu pierwszej instancji. Skargę na tę decyzję oddalił Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem ze stycznia 2021 r. Wyrokiem z października 2021 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącej.

1.2. Zdaniem skarżącej, kwestionowana regulacja we wskazanym w skardze zakresie narusza konstytucyjną zasadę sprawiedliwości społecznej, prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz gwarancję uwzględnienia dobra rodziny (art. 2, art. 32 ust. 1 oraz art. 71 ust. 1 Konstytucji).

2. W piśmie z 27 lutego 2023 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że nie przystępuje do niniejszej sprawy.

3. Prokurator Generalny w piśmie z 22 lipca 2025 r. poinformował, że brak jest uzasadnienia do przedstawienia stanowiska w niniejszej sprawie.

4. Marszałek Sejmu nie przedstawił stanowiska w imieniu Sejmu.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na wstępie należało rozważyć kwestię dopuszczalności merytorycznego orzekania w niniejszej sprawie. Konieczność taka wynika z faktu, że w wyroku z 4 grudnia 2025 r., sygn. SK 50/22 (OTK ZU A/2025, poz. 125), Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż: „Art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208), w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r., w zakresie, w jakim wyłącza prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wobec osoby przebywającej na urlopie wychowawczym i sprawującej opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem, jest niezgodny art. 71 ust. 1 zdanie drugie w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”. W pozostałym zakresie zaskarżenia Trybunał umorzył postępowanie.

W związku z powołanym wyrokiem Trybunału – z uwagi na tożsamość przedmiotu kontroli oraz w większości pokrywające się wzorce kontroli konstytucyjności, ziściła się ujemna przesłanka procesowa *nie bis in idem*, powodująca zbędność wydania orzeczenia, zgodnie z dyspozycją art. 59 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393).

W związku z powyższym Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.